

Universitätsbibliothek Paderborn

Thesavrvs Casvum Conscientiæ

Continens Praxim exactissimam De Censvris Ecclesiasticis, Aliisque Poenis, & Canonicis impedimentis, in Septem Libros distributus ...

Decisiones Casvum Conscientiæ Ex Doctrina Consiliorvm Martini Ab Azpilcveta Doctoris Nauarri collectæ, & iuxta librorum iuris Canonici dispositionem in suos Titulos distributæ

Sayer, Gregory

Venetiis, 1627

1 Testis, qui falsum testando nullum laedit, irreligionem committit, non iniustitiam.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13903

TITVLVS IX.

De Probationibus.

Hic Titulus deest in Nouis.

S Y M M A R I V M.

Literis episcopi sigillatis, et non subscriptis in his, que eius officium tangunt, creditur.

DECISIO I.

Ex consil. 1. alias 1. de fide instrumenti.

1 Sicut literis Episcopi sigillatis, & non subscriptis in his, que ad officium eius pertinent; etiam sine Notarij subscriptione creditur; ita Deo, in c. post cessionem, de prob. Ita etiam, & beneficij collatio literis Notarij, & sigillo Episcopi munitis, & testibus, sine scriptura Episcopi probatur, c. 1. & 2. de fide instrum. Rota dec. 38. de prob. in antiq.

TITVLVS X.

De Testibus, & attestationibus.

S Y M M A R I V M.

1 Testis, qui falsum testando nullam ledit, irreligionem committit, non iniustitiam. 2 Credere non tenetur filius matri asserenti ipsum vortum emisisse.

DECISIO I.

Ex consil. unico, alias 5. de crimine falsi.

1 Testis, qui falsum testando nullam ledit, quamvis contra religionem peccet, ex S. Tho. 2. 2. q. 91. & 97. ar. 4. quia tamen contra iustitiam non peccat, ad restitutionem que iustitie commutative actus est, vt ait S. Th. 2. 2. q. 62. ar. 1. & q. 70. ar. 4. & N. in M. c. 17. n. 6. & 1. non tenetur; sed factis est, vt peccati commissi peniteat; Sin vero ex falso testimonio proximus damnum sustinuit tenetur dictum suum antequam sententia feratur reuocare, saltem debilitando suum testimonium falsum ei in toto, vel in parte prodesse poterit, c. Præterea, de testib. cogen. S. Tho. in d. q. 70. ar. 8. Man. c. 25. nu. 40. & aliam satisfactionem pro ratione dani ex falso suo testimonio illati facere.

DECISIO II.

Ex consil. 2. in Nouis, deest in antiquis.

2 Credere non tenetur filius matri asserenti ipsum vortum in infirmitate emisisse: sicut nec credere matri suæ nuptæ tenetur, quod eum ex alio viro per adulterium genuit.

TITVLVS XI.

De Testibus cogendis, vel non.

Hic Titulus deest in antiquis.

S Y M M A R I V M.

1 Clericus testimonium in causa sanguinis ferendo peccat.

DECISIO I.

Ex consil. 1. in Nouis, deest in antiquis.

1 Clericus testimonium in causa sanguinis ferens, non solum peccat, sed etiam si sequatur, occisio, vel mutilatio, irregularis efficitur c. Sententiam, ne clericus, vel monachus. Vnde nec ad tale testimonium ferendum cotam iudice seculari cogi potest, c. Quanquam 14. q. 1.

TITVLVS XII.

De fide instrumentorum.

S Y M M A R I V M.

1 Antiquitas instrumentorum, quod valeat ad rei probationem.

2 Testi-

potest, vltra quam reperiantur habitantes nationes & alie, alij etiam aliarum nationum mixtim habitare poterunt. Quo privilegio stare, solus Generalis pro conventibus, & filijs illius Monasterij; alios Monachos eisdem ordinis, in alijs Monasterijs professos, nomenclibus Correctore, & maiore parte conventus illius Monasterij, saltem licet inter Generalem, & eundem conventum pendente, recipere non potest: Quod si secus fecerit, eisdem Monasterij fratres Generali obedire non tenentur, sed modeste appellare superiorem adire possunt, & debent; per quam appellationem, & iuridicam superioris aditionem, sententia, & censura Generalis contra eos late suspenduntur.

TITVLVS VII.

De sequestratione possessionum, & fructuum.

S Y M M A R I V M.

Sequestrum est rem, de sequestr. possess. concordia partium non tollitur.

DECISIO I.

Ex consil. 1. in vtrisque.

Sequestrum positum in iure Clem. 4. de sequestr. possess. concordia partium non tollitur, sed eo usque durat, donec iudex litem finitam, & concordiam validam esse declaraverit; ne alias aliquando vna pars dicere possit litem non esse extinctam nec concordiam esse validam: sicut a simili quamvis suspensio facta quoad aliquod certum tempus per aduentum illius tollitur, quia nulla potest esse dubitatio de illius aduentu; suspensio tamen facta donec satisfaciatur, non tollitur donec iudex declaret esse satisfactum: quia possit vna pars id affirmare, & altera negare ex Inn. in c. cum bonæ, de acta. & qual.

TITVLVS VIII.

De Confessis.

S Y M M A R I V M.

Confessio prior quando præualeat posteriori, & quando non.

DECISIO I.

Ex consil. unico in vtrisque.

1 Ict regulariter confessio prior ceteris paribus posteriori præualeat, cap. per tuas, de probation. Panorm. in conf. 71. par. 1. fallit tamen, quando posterior est per tormenta extorta, vel iurata iuramento, quod est tortura que dam spirituales ex Pan. in d. c. per tuas. nõ autem prior; Et etiam cum prior est facta metu saltem reuerentiali, vel in loco non libero; posterior autem sine vilo metu, & in loco libero. Gloss. in c. præsens 20. q. 3. vnde puella, opera patris ingressa Monasterium, animo quocumque vellet, exiit, si post aliquot annos persuasa ab Abbatisa Monialis fiat; quod egre ferens pater, qui eam nuptui tradere cupiebat protestatur de nullitate professionis, eamque ab Episcopo examinari faciat, quæ respondit simpliciter se esse Monialem; postea autem e Monasterioeducta, & a Commissario examinata iureiurando respondit se nunquam potuisse fieri monialem posteriori, non priori confessioni eius standum est, & pro nullitate professionis iudicandum attentio quod prior illa confessio sine iuramento, & in loco non libero, & ex timore reuerentiali Abbatisæ præsens facta fuerit, secunda vero cum iuramento, & in loco libero: attentio etiam quod confessio mulierum in his, quæ ad matrimonium carnale, vel spirituale pertinent in loco libero, & plenæ libertatis fieri debeat, ea. c. loci, de spons. I. c. idem, sess. 2. de ref. Matrimo. c. 6. & sess. 25. c. 17. de reg. adeo, vt timor reuerentialis efficiat, ne confessio etiam quo ad forum exterius valere censeatur. Gl. in d. c. præses, & c. 1. de his, quæ vi. Man. cap. 2. 2. num. 51.